

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Avgust 2015. godine

Mjesečna inflacija u avgustu 0,1%

Mjesečna inflacija u avgustu 2015. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 0,1%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 1,9%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: povrća; čvrstih goriva; mlijeka, sira i jaja; voća. Potrošačke cijene u periodu januar-avgust 2015. godine u odnosu na isti period prethodne godine bile su u prosjeku više za 1,6%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Hrana i bezalkoholna pića (0,9%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (0,7%); Alkoholna pića i duvan (0,1%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Prevoz (-2,1%); Odjeća i obuća (-1,8); Hoteli i restorani (-0,5%); Rekreacija i kultura (-0,1%); Ostali proizvodi i usluge (-0,1%). Cijene u grupama: Pokućstvo i rutinsko održavanje stana; Zdravlje; Komunikacije; Obrazovanje su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u avgustu zabilježene su u grupama: Hoteli i restorani (4,7%); Hrana i bezalkoholna pića (3,9%); Alkoholna pića i duvan (3,1%); Zdravlje (2,4%); Odjeća i obuća (2,2%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (2,0%); Rekreacija i kultura (0,8%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (0,5%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Prevoz (-4,0%); Ostali proizvodi i usluge (-0,6%); Komunikacije (-0,1%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

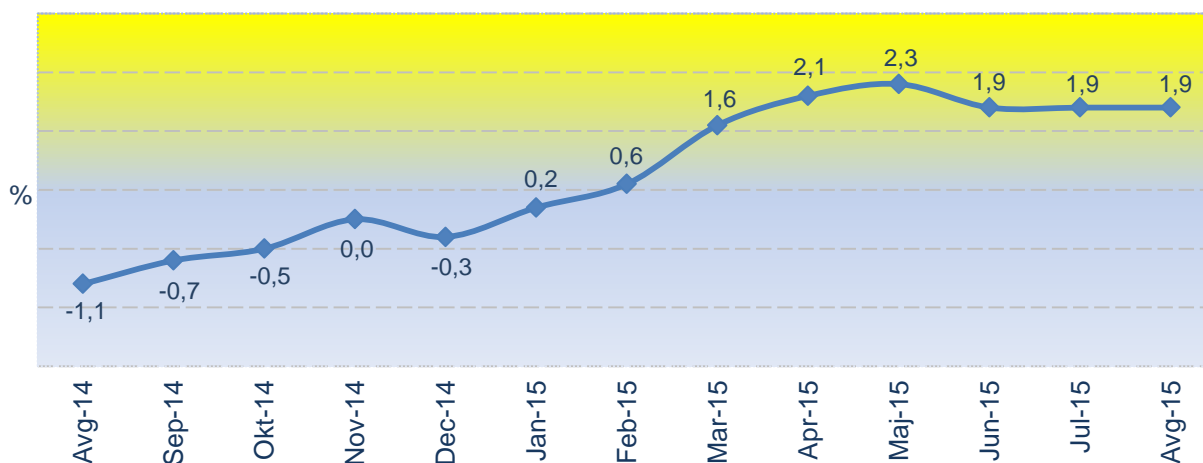
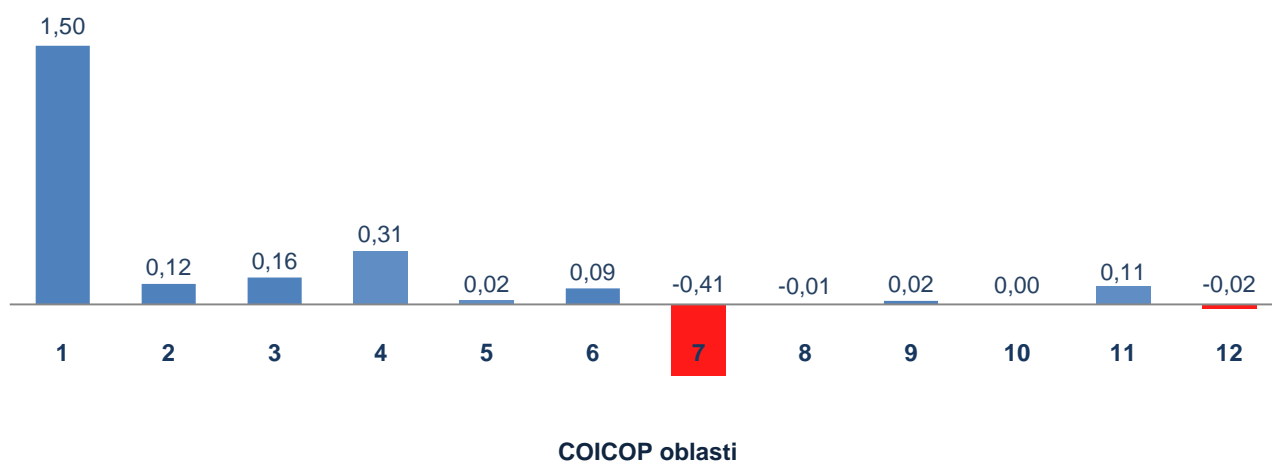

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Avg 2015 Ø 2014	Avg 2015 Jul 2015	Avg 2015 Avg 2014	Jan-Avg 2015 Jan-Avg 2014
00	CPI - ukupno	1000,0	1,9	0,1	1,9	1,6
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	3,6	0,9	3,9	3,0
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	3,4	0,1	3,1	2,5
03	Odjeća i obuća	70,7	-1,0	-1,8	2,2	3,1
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	2,1	0,7	2,0	2,0
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	0,4	0,0	0,5	-0,3
06	Zdravlje	38,2	2,4	0,0	2,4	2,8
07	Prevoz	101,0	-2,6	-2,1	-4,0	-4,2
08	Komunikacije	57,1	-0,1	0,0	-0,1	0,0
09	Rekreacija i kultura	27,2	1,6	-0,1	0,8	2,3
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	23,0	8,9	-0,5	4,7	1,4
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	-0,1	-0,1	-0,6	0,0

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), avgust 2015.

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, avgust 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0117	Povrće	38,4	4,0	0,15
0454	Čvrsta goriva	40,0	2,7	0,11
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	0,8	0,06
0116	Voće	22,5	2,6	0,06
0723	Održavanje i popravka vozila	11,7	1,9	0,02
0118	Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	18,2	0,8	0,01
0115	Ulja i masti	16,3	0,8	0,01
0112	Meso	104,6	0,1	0,01
0951	Knjige	5,5	-1,1	-0,01
1120	Usluge smještaja	5,7	-1,5	-0,01
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	-1,8	-0,05
0312	Odjeća	39,3	-1,8	-0,07
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-4,6	-0,23

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, avgust 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0116	Voće	22,5	29,9	0,67
0117	Povrće	38,4	8,9	0,34
0115	Ulja i masti	16,3	7,9	0,13
0454	Čvrsta goriva	40,0	2,9	0,12
0112	Meso	104,6	1,1	0,11
0312	Odjeća	39,3	2,9	0,11
0220	Duvan	25,2	3,6	0,09
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, voćni i povrćni sokovi	12,5	5,7	0,07
0118	Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	18,2	3,9	0,07
1120	Usluge smještaja	5,7	11,4	0,07
1211	Frizerske, kozmetičke i druge lične usluge	12,9	-0,8	-0,01
0111	Hljeb i žitarice	61,7	-0,2	-0,01
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-5,7	-0,02
1212/3	Električni aparati za ličnu njegu i ostali proizvodi i aparati za ličnu njegu	24,1	-1,4	-0,03
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-9,5	-0,49

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja podataka, kao i na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org